

Achaz Christian Ranger Christoph Fischer

Masculorum Conditiones Meliores In Iure Ad I. 9. . de St. Hom. Consentiente Nobilissima Facultate Iuridica

Regiomonti: Reusner, 1679

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn769806619>

Druck Freier Zugang

V. H. — 2 (100.)

1. Mollenber. de duobus testamentis simul validis.
2. Cuvoc de investigando definiendoque statu causae forensis.
3. P. Müller de libris officialium. Auct. vng. str.
4. Hanting de curatore ad litem.
5. Stryck de juramento purgatorio in causis civilibus.
6. Stryck de domicilii mutatione.
7. Radov. de subfudis.
8. Bünslow de jure de tractionis et emigrationis.
9. Stryck de matrimonio ex ratione status.
10. Beckmann de libris aetatis.
11. Bursfeld de tituli invalidi convalidatione.
12. von Aowelbe. de praerogationibus.
13. Bolz de angustioribus.
14. Charivius de dolo.
15. Charivius de culpa.
16. Willebrandt. de senatusconsulto macedoniano.
17. Ranger de masculorum conditionibus melioribus in jure.
18. Rahne de jure protiniseos.
19. Ranger de concurren actionum.
20. Ranger de eo quod iustum est circa consilium.
21. Pauli de immunitate et fono philosophorum.
22. Radov. de furtis.
23. Büttner de torturis et tormentis.
24. Krafft de concursu iudicii civilis et criminalis in causis ultimi supplicii.
25. Meyer de indicio in crimine magiae quoad torturam reprobatis et approbatis.
- 26-2. Wegner de verborum significatione disput. 1-1x.
27. Cleemann de reciproca cohaerendum substitutione.
28. Eichrodt de vi rei iudicatae.
29. Winckp de revocanda divisione hereditaria.
30. Reinhardt. de successione fidei.
31. Banfa de usuris ultra alterum tantum.
32. Schroeter de commodo vel incommodo ex alterius persona accidente, quod ex sua non habuisset.
33. Schroeter de reformatione iuris civilis circa causas matrimoniales a Romano pontifice per ius canonicum perversè tentata.
34. Streit de actione quae ex mala munieris administratione competit.

35. Gribner de fidejussore mulieris apud sacrosas sine curatore contrahenti.
36. Beckmann de patria potestate.
37. M. Graf de jure protutorum.
38. Klünger de dote.
39. Werner de jure emphyteutico.
40. Streit de repudio et divortio.
41. G. Engelbrecht de successione ab intestato et honorum possessione.
42. J. L. D. Böhm de filio vasalli successore in feudum.
43. de Khevenhüller ab Aichenberg de eligendo Romanorum rege.
- 43⁶. de Bellmont de academia Erfurtana.
44. Spoenla de foro ac privilegiis practiciantibus in camera imperiali.
45. Kestner de jure humanioris Codicis.
46. Schroeter de relaxatione juramentorum.
47. Schroeter de probatione per testes et praesumptiones itemque juramentis
to judiciali et necessario in processu executivo locum habente.
48. Brückner de favore ultimarum voluntatum.
49. Schroeter de principum recriptis eorumque uoce moderno.
50. Salme de jure numeri septenarii Abm. Vuff Jur / subaudius Zaff.
51. Wolpmann de eo quod iustum est circa contractus noviter introductos.
52. Scherbaum de pariete communis ejusdemque jure.
53. Schmidt de denunciatione e suggestu.
54. Schulz de eo quod iustum est circa parochianos.
55. Ludovici de eo quod iustum est circa campanas.
56. Streit de quatuor quartis.
57. Napoo de impensis in rem alienam a l. et m. f. possessoris factis.
58. Schott. de uxore desertivae dote sua esse regula quidem, non tamen
semper privanda.
59. Bauer formulam, qua pecunia dotatitium serviens vidua mortua
in feudum ad filios reverti jubetur, fideicommissum non inferre.
60. Riccio de conventionem obligationis debitoris ad carcerem in cura
ra debiti.

C. D.
17/
MASCULORUM
CONDITIONES
MELIORES
IN J U R E

Ad l. 9. π. de St. Hom.

CONSENTIENTE NOBILISSIMA
FACULTATE JURIDICA,

PRÆSIDE

ACHATIO CHRISTIANO

KAUNGEN/

J. U. D. & P. P.

proponet

CHRISTOPHORUS FISCHERUS,

Prusius.

Horis Locis solitis d. 15. Augusti

ANNO MDCCLXXIX.

REGIOMONTI,

Typis FRIDERICI REUSNERI, SER. ELECT.
BRAND. ET ACAD. TYPOGR. HÆRED.

REVERENDISSIMO, PER-ILLU-
STRI ET MAGNIFICO
DOMINO,

DN. AHASVERO

à Gehndorff/

Equiti Ordinis Johannitici, Se-
renissimi ac Potentissimi Electoris Bran-
denburgici Consiliario & Mareschallo in
Prussia supremo, &c. &c. Domi-
no auff Steinorth / Taber-
lack / &c. &c.

DOMINO SUO CLEMENTI,

Pagellas has in ulteriorem studiorum suorum
commendationem submissâ animi devoti-
one dicat.

CHRISTOPHORUS FISCHERUS.

A.

ptimè Ulpianus in *l. 1. π. de Senat. major*,
nquit, *dignitas est in sexu virili.*

II. Quam non tantum ex jure naturali, quod
brutis esse commune fertur, habet, videlicet
dum singula ita vivant, inquit Tiraq. *ad L. 1.*
Connub. n. 9. ut quasi dictitante natura mares
imperent foeminis, veluti de hyanis testis est Pli-
nius naturæ indagator sagacissimus *lib. 4. c. 3.* quod scil. mares
singulis foeminarum gregibus imperitent, uti id & in reliquis ani-
malium speciebus cernere licet.

III. Verum etiam ex infallibili sanæ rationis dictamine.
Certum enim est naturam semper perfectiora intendere, intendit
autem marem, quippe quæ producendo foeminam, degenerare di-
citur Aristoteli *lib. 4. de Gen. Animal: c. 3.* Cum autem perfectio-
ra imperfectioribus imperare debeant, tale enim imperium est
conveniens naturæ *1. Polit: cap. 5.* fieri nullo modo poterit, ne
maribus debeatur imperium in sequiorem sexum, & illi tantò ma-
jori dignitate, quanto imperans parentem antecellit, huic præ-
fulgeant.

IV. Quinimo alma rerum Parens natura mulieribus ea
quæ ad feliciter administrandum imperium requiruntur denega-
vit. Sive enim dotes corporis consideres atq; vires, valde tenues
& imbecilles eas esse comperies, siquidem in omni genere anima-
lium fortiores atq; animosiores sunt mares, quod præter experien-
tiam ipsam, docet Aristotel. *lib. 9. de Hist: animal: c. 1. lib. 4. de*
Gen: animal: c. 6. lib. 7. eod. c. 10. lib. 3. de part: animal: cap. 1. &
Plinius lib. II. Natural. Hist. c. 49. Unde D. Petrus *1. Epist. 3.* mu-
lierem *vasculum infirmius*, quod confirmant Theod: Arc. & Ho-
noriu Imp. in *l. 44. C. de Decurionibus in 10. Quintil: de-*
clam: 338. imbecillem rem, vocant: Sive animi bona; Hinc mu-
lierum consilia esse invalida dicuntur Aristot. *lib. 1. Polit. cap. ult.*
& contra propria commoda laborare in *l. 4. C. de Sponsal: Siqui-*
dem non est ita integri judicii foemina ut masculus l. 4. §. 4. ff. qui

pet. tut. facile enim vel minis vel blanditiis & pollicitationibus se-
 duci potest, comprobante hoc Tiraqu. in Tract. ad legem conn. n.
 71. adde Valer. Max. lib. 9. cap. 1. Merito itaq; ab Homero *Illiad.*
 6. telam, colum, & ancillarum curam esse mulierum propria ad-
 firmatur, & à Platone virtutum muliebrium alias admiratore ma-
 gno lib. 5. de Republ. viri foeminis tanquam gregi custodes præfi-
 ciuntur. Vid. Arist. lib. 1. Polit. 8. l. 2. Oecon. 1. c. 12. X. de spons.
 impub. c. 1. X. de frigid. & malefic.

V. Ex his apparet *γυναικονογία* maximè adversari na-
 turæ, quam plurimæ gentes aut nunquam admisere, aut admissam,
 malis ex hac scaturigine salientibus edocti, damnarunt. De Ger-
 manis, quos cæteroquin mulieres in magno honore habuisse, eas-
 que in castris; quia illis aliquid sancti & providi inesse credebant,
 circumduxisse, imò ex earum consilio prælia iniisse refert Julius
 Cæsar lib. 1. p. (m) 33. de bell. Gall. non memoratur eos tulisse
 imperia muliebria, exceptis Sitionibus, quos propterea non tan-
 tum à libertate, sed & servitute degenerasse scribit Tacit. lib. de
 moribus Germ. Omittam Neapolitanos, Gallos, Polonos, qui
 omnem impofterum ad sceptrum aditum foeminis ademerunt, vid.
 Arniseus p. m. 306. & seqq. Romanorum exemplo contentus de
 quibus ipse Romanus M. Cato in Orat. pro L. Oppia *Majores,*
inquit, nostri nullam ne quidem privatam rem agere feminas sine
autore voluerunt, in manu esse Parentum, Fratrum, Virorum, de
 suo seculo tamen, incrementum mulierum licentia, subjicit, *nos, si*
Diis placet etiam Rempubl. eas capeffere patimur, & foro quoq; &
concionibus & comitiis immisceri apud Livium lib. 34. c. 2. p. (m.)
 848. Quinimo post fata Heliogabali, qui matrem in curiam du-
 cere solitus erat, Scitum fecerunt, ne ulla posthac mulier curiam
 ingrederetur, nedum ut imperaret Lamprid; & Herod. in *Helio-*
gabalo.

VI. Deum T. O. M. inter causas calamitatum, quibus se Ju-
 da affligurum minatur, effoeminatorum imperium referre, videre
 est apud Esa. c. 3. v. 12. & c. 19. v. 16.

VIII. Ridenda itaq; Isidis Regina lex, quâ mariti cogebantur,
 stipulata manu uxoribus promittere se ad ipsarum arbitri-
 um in negotiis victuros, ut refert Herodot. in Euterpe, Diod. Si-
 cul;

enl. lib. 1. Infelices pariter erant Lacedæmonii, quibus mulieres dominabantur, vide Arist. lib. 2. Pol. 7. necnon Daci, quos Oroles l. ut quidam legunt, Olorus Thraciæ Rex, quod malè adversus Bastarnas pugnasent, ad ultionem segnitæ, in perpetuam ignominiam & contumeliam, uxoribus ministerio, quæ ipsis antea fieri solebant, prællare coëgit, usq; dum ignominiam bello acceptam virtute delerent: Just. lib. 32. cap. 3.

VIII. Quid quod omnem dignitatem, quam mulieres habent, à viris consequantur, vid. l. 8. π. de senat: add. l. 10. § 28. C. Nupt: Mulieres, inquiunt Impp. Valent. Theod. & Arcad: in l. 13. C. de dignit: in 12., honore maritorum erigimus, genere nobilitamus, & forum ex eorum persona statuimus, & domicilia mutamus. add. l. ult. de incolis in 10. Unde Nobilis nascitur ex patre nobili & matre plebeja, docente hoc Alciato, ad l. 195. §. ult. de V. S. n. 6. Tiraquell. in Tract. de Nobil. cap. 18. n. 20. non contra, & nobilis per nuptias ignobilis nobilitatem amittit. Imo Paulus in l. 22. §. 1. ff. ad municip. eam dignitatem quam acceperunt uxores beneficio maritorum, & viduis servat Conf. l. 3. C. de privil. Scholarum in 12. l. 6. C. de Profess: & Medic. in 10. l. 2 §. 4. C. de Episc. & Cler: nec in generatione, soluto enim matrimonio viduā portio esse censetur mariti sepulti, qui memoriā ejus vel solo animo retinet, ac sine secundo marito potius transigere vitam, quam vinculum & foedus cum marito defuncto olim initum dirumpere cupit. Et hæc dignitas viduarum, cum postea minoris ordinis viros sortitæ fuerint, expirat, posteriorum enim maritorum conditionem sequuntur all. l. 13. Mulierculæ tamen captantes gloriæ auram, ab Impp. impetrare solebant, ut nuptæ licet minoris dignitatis viro prioris mariti honore fulgeant, quod tamen per raro fieri, unico exemplo Antonini Augusti qui id consobrinæ suæ Juliæ Mammææ indulxit, ait Ulpianus in l. 12. π. de senat: Ipsam Augustam si spectes non esse solutam legibus respondet Ulpian. in l. 31. π. de Legibus, utpote in quā cessant rationes, quæ tantam dederunt Principi auctoritatem, condenda præsertim legis, quæ in solo Principe locum habet l. f. C. de Leg: & aliis omnibus denegata est, mulieribus maxime, quæ Legibus ne quidem interesse possunt arg: l. 1. π. de Legibus. Adjiciuntamen Ulp: in all. l. 31. de Leg: Principes tamen eadem illi pri-

A 3

wilegia

Privilegia tribuunt qua ipsi habent adde l. 6. in f. π. de jure Pisci.
Hinc quemadmodum Princeps; ita & Augusta ab omnium vecti-
galium præstatione immunis est *l. 9. §. fin. π. de publ. & vectig.*
Donatio in Augustam collata, vel ab ea procedens non eget insinu-
atione *l. 34. §. Auth. C. de donat.* Constante matrimonio inter
Augustum & Augustam facta donatio valet *l. 26. C. de donat. inter
vir. & uxor.* Quibusq; privilegiis donantur cubicularii Princi-
pis, donati quoq; intelligi debent, qui apud Augustam eodem mu-
nere funguntur *l. 3. C. de præpos. sacri cubil. 12.*

IX. Tanta itaq; Sexus Masculini dignitas meruit, ut in
multis juris articulis melior ejus esset conditio Papin: in *l. 9. π.
de statu hominum*, quorum vetante pagellarum angustia, quos-
dam tantum in medium proferam.

X. Et quidem quod attinet Officia civilia vel publica, re-
mouet ab iis foeminas Ulp: in *l. 2. π. de R. 7.* Hinc, ut infert, judi-
ces esse nequeunt. An ob defectum judicii? Ita quibusdam vi-
sum, verum malè. Hæc enim causa adæquata non est, quametiam
Paulus rejicit in *l. 12. §. 2. in f. ff. judicis* provocans ad mores
tam in all: *l. 12.* quam in *l. 1. §. 1. π. ad SCtum Vellej.* Neq; ma-
gistratum gerere, an postulare? Olim id eas potuisse nullum est
dubium. Carfania tamen vel Calphurnia aut ut Corasius *lib. 4.
Misc. c. 21.* legit Cajæ Affranix Licinii Buëtrionis uxoris malitia,
edicti, quo ipsis illud ademptum, dedit causam *l. 1. §. 5. π. de
Postul.* Et licet Tholosanus *lib. 7. de Republ. c. 11.* hanc legem
restringat, quasi esset lata contra Calphurniam improbam mu-
lierem & cessante causa cessare effectum, ideoq; probam mulie-
rem non excludi putet, veritati tamen id vix conveniens esse vi-
detur. Quando autem foemina accusare possunt vid. Brunem.
ad l. 4. §. 6. C. qui accusare non possunt. Porro neq; intervenire
pro alio mulieres posse lex all: *2. de R. 7.* adstruit. Interventionem
hanc plurimi DD. interpretantur de fidejussione SCto Velle-
jano interdicta, sed forsitan minus recte. Certum enim est
fidejussionem non esse officium civile vel publicum, impertinen-
ter itaq; Jctus eam subjecisset. Rectius ergo Petrus Faber quem
sequitur Wissenb: *ad. h. l.* referunt interventionis vocem ad de-
fensionem judicalem quæ sine mandato fit, de qua in *l. 10. §. ult.
π. de*

π. de in jus voc: l. 10. §. 3. π. Judic: solvi l. 11. §. 2. π. de injur. De Officio Procuratoris, quod nec illius capaces sint mulieres, patet ex eadem l. 2. & l. 54. π. de procurat: In rem tamen suam recte illas negotia gerere evincit l. 4. C. de procurat: An autem in hoc casu dici possint Procuratrices? Negat Bach: in not: ad Wesenb. ad h. l. affirmat Habn. ibid: Parentum itidem defensionem causa cognita recte suscipiunt l. 41. π. de Procurat: non liberorum l. 31. §. 6. π. de Neg: gesti, & arg: l. 18. C. de Procurat: neq; maritorum, defendi enim uxores à viris non viros ab uxoribus æquum est §. 2. Inst: de injur: An autem ad arbitrium admittuntur? Neg: per l. ult. C. de recept: arbit: ante quam constitutionem licuisse id mulieribus integræ famæ putat Cujac: 13. Obs: 22.

XI. Circa jura Potestatis illud observare licet quod mulieres sive maritorum sive Tutorum vel Curatorum potestati subjicerentur. Græcorum instituta mulieribus Curatores & Tutores, sine quorum arbitrio & autoritate nil eis agere licebat, dabant, ut referto Harpocraton & Demosthenes adversus Nearam cit: Tiraq. ad L. 1. Connub: n. 72. Ex his, ut alia multa, fluxit ad Romanos perpetua mulierum Tutela de qua Cicero in Orat: pro L. Muræna n. 27. p: (m) 479. Mulieres omnes, inquit, propter infirmitatem consilii, majores in Tutorum potestate esse voluerunt, & Boeth. in top: Cic: Mulieres antiquo jure tutela perpetua continebat, à qua non recedebant, nisi convenissent in manum... Vid: Cujac: aquila Jctorum in Comm: in lib: XI. Quest: Papin: p. m. 302. Hæc ut clariori gaudeant luce, sciendum est apud Romanos tres fuisse modos contrahendi nuptias (1) Usu, quando mulier sine solennitate affectione tamen conjugali ducta, per usum anni, tanquam usucapione, jure jam diu usq; à 12. Tabb. instituto de quo Gellius l. 3. c. 2. & Macrob: lib. 1. c. 3. justa & Quiritiaria uxor efficiebatur. Hæc ante annum dicebatur uxor naturalis, sine legibus &c: vid: Aurel: Galv: Jctum excellentissimum tr. de usufr: c. 25. (2) Coemptione, cū imaginaria venditione interveniente, mulier in manum viri conveniebat (3) Farre, ubi sacris factis & adhibito farre nuptiæ coibant. Horum trium modorum mentionem facit Boeth. Com. 2. Top: Cic. & Servius in lib. 2. Georg: Virgil. Videatur tamen Bach: qui in Comment: ad tit: de Nupt: in pr

in *pr. n. 5.* ultimum hanc modum specialem fuisse in matrimonio Pontificum & Flaminum ex Taciti *lib: 4. Annal c. 16.* autumat. Quæ igitur in manum viri conveniebant, coemptione videlicet & farre & quæ jam usucaptæ erant, illæ transibant in familiam viri, fiebantq; sui heredes, quod jus iterum per emancipationem, interibat, quæ ideo & remanicipari dicebantur uti pater ex Gallo *J. C. & Festo in Remanicipatam.* Ita potestatem Tutoris vel Curatoris, mariti potestas insequabatur. Sed postquam hæc in desuetudinem abierunt, maritorum in uxores facultas tanta sensit decremента, ut in nostro jure Justinianæo nulla plane sit, sed potius nuptæ maneat in potestate Patris, quod probat *L. 20. ad L. J. de Adult: l. 1. §. ult: de injur. l. 1. §. 1. de lib: agn: l. 18. de ritu nupt: l. 7. C. de nupt:* cui tamen moribus nostris derogatum esse omnes fere consentiunt; atq; hinc Germanicum illud Greyen suam dixisse originem putat Vulteius quasi a vinculo patriæ potestatis se liberare.

XII. Fœminas tamen liberos in potestate habere jura nostra adhuc non permittunt *§. 10. Inst: de Adopt: l. 15. C. eodem si-* quidem tantam rem inæstimabilem uti vocatur in *L. 114. §. 8. π. de Leg. 1. non potestatem* absolute, sed cum addito *Patriam* appellant. Quenam autem sit ratio denegatæ fœminis in liberos potestatis, non admodum liquet. An quod ob sexus fragilitatem *vid. l. 9. ff. de Curat furios.* imbecellioris sint consilii? Aut quod major Patri pietas & observantia debeatur? *secundū l. 28. §. 3. ff. de lib: leg:* Utrumq; rejicit A. Faber in sua JRP. Pap: *ad Tir: de P. P. pr. 1. illat. 2. p. (m) 161.* cum furiosus qui non tantum judicio, sed etiam sensu caret, perinde in potestate sua susceptos in furore liberos habeat *l. 8. π. de his qui sui vel alien: Sc. & utriq; parenti licet inæqualis sit ipsorum Potestas, æqualem tamen pietatem deberi* constet *L. 4. π. de Curat: Furios.* Dissentire videtur Bachov. ad Treutl: *Vol: 1. Diss: 2. th. 5. l. 6.* An quia Romani, mulieres in perpetua tutela esse voluerunt quod placet Treutl. *Vol: 1. Diss: th. 5. l. 6.* Aut ob conservationem familiarum, quæ in fœminis nullo modo fieri potest ex mente A. Fabri *loc. alleg.* Ego cum Aureli Galvano *tr: de Usufr. c. 8. p. m. 165.* & Bachov. ad Treutl: *l. alleg.* Patrum familias dignitati eam adscribo, hi enim sunt Principes familia-

familiarum, l. 196. π. de V. S. cum cæteri non tam familiam habere, quam esse in familia vel sequi familiam dicantur in l. all.

XIII. Hinc nec Heredes suos, mulieres habent, §. 2. f. de Hæred: q. ab intest. sed proprii earum liberi pro extraneis habentur l. 4. π. de B. P. cont. Tabb: Cum autem hæc materia inter intricatissimas Juris Civilis non postrema habeatur lubet ad meliorem cognitionem quædam, singula quippe persequi non licet, subjicere. Nomen suorum heredum ex Jure civili s. leg: XII. Tab. descendit l. 7. ff. de bon: damnat: l. 220. in pr: ff. de V. S. estq; verbum hoc non commune, & ut Hottom. loqui amat populare s. oratorium, sed verbum juris, forense & disciplinæ nostræ proprium de quo docte Hottomannus g. Obs. 10. Dicitur autem heres suus exinde, quia mortuo quodocunq; Patre non aliena, sed propria bona nancisci credebatur l. 1. §. 12. π. de sucesf. edit. eorumq; tantum liberiozem administrationem l. 11. π. de lib: & posth: imo hereditatem quasi nullam fuisse, cum vivo Patre quodammodo Dominus existimeretur & Seneca lib. 2. Controv: Suus Dominus vocetur, qui proprerea non dicebatur adire paternam hereditatem, sed se immiscere l. 6. §. 5. π. de acq: l. omitt: heredit: Eadem ratione neq; suus heres patri succedebat l. 1. §. 8. π. de suis & legit: succedimus enim in rebus defuncti non vero in rebus propriis l. 24. π. de V. S. l. 62. π. de R. J. Unde Paulus l. 4. sent: cum proposuisset hanc rubricam De intestatorum successione sub ea tamen de filiis nihil tractat, sed de agnatis & consanguineis lateralibus, qua in re apparet cum à Decemviris fuisse edoctum, qui ad intestati successionem solum vocarunt agnatum, & suum heredem posuerunt duntaxat in conditione his verbis Si intestatus moritur cui suus Heres nec escit, agnatus proximus familiam habeto Ulp: in l. 195. §. 1. π. de V. S. & in Vet: Collat: tit: 16: Nec obstat Paulus in l. 1. π. de bon: dam: ubi ad suos heredes deferri dicitur debita successio. Etenim sciendum est Ictum respexisse non ad rationem civilem sed naturalem, id quod probant verba ab initio cum ratio naturalis, inter quas non levis est differentia, sicut enim Pater & filius non sunt una persona natura, sunt autem inspecta ratione civili, necesse est, ut ex natu-

B

rali

rali ratione filius ut diversa persona, non vero ex civili utpote eadem, succedat. Est ergo heres suus (in cuius definitione danda Angelus Politianus quærente Mariano Socino ut refert Corasius *lib. 3. Misc. c. 16.* parum feliciter obmutuit) qui in potestate morientis primum obtinuit gradum, eo tempore quo certum est, defunctum decessisse intestatum.

XIV. Ex eodem principio fluit quod in *l. 2. C. de Patr. qui fil. distr.* urgente extremæ famis necessitate alienatio liberorum Patribus non vero matribus, vid: Molina *§ 7. § 7. D. 33. n. 27.* licet id evincere conetur Eckoltus *ad Tir. π. de his qui sui l. alieni juris sunt §. 10.*, concedatur, quæ tamen restricta est ad liberos sangvinolentos. Sunt quibus hæc constitutio Constantini partim crudelis & iniqua apparet, unde Gregorius Haloander pro *sangvinolentos* legit *sangvinolentus* referens hanc vocem ad Patrem, qui paterni in suos liberos, affectus immemor τὰ σπλάγχνα viscera sua distrahens, ut dicatur sangvinolentus, facit; partim inepta, si quidem legamus *sangvinolentos*, lex enim intelligenda de tali casu qui usum habere potest, quis autem tale mancipium sibi comparet inquit Bach: *lib. 2. de pign. c. 12.* Porro cum ratio alienationis ponatur in necessitate famis, eâq; tum Parentibus, ut accepto pretio eam sublevent, tum liberis, ne pereant sed potius in servitute sint, consulere Legislator voluerit, apparet maiorem in grandioribus quam sangvinolentis seu ut explicat Goth: *ad illam l. ex cod. Theodos. à matre rubentibus*, hoc est recens natis, subesse alienandi causam, siquidem & Parentibus summa egestate pressis majus accedet pretium, & homines ad coëmendos, promptiores, quibus per ætatem tales liberi jam aliqua officia præstare poterunt, inveniuntur. Verum enim vero neq; iniqua neq; inepta est hæc constitutio, hinc nec Pater rem lege permissam, neq; jure naturali rectaq; ratione prohibitam faciens, sangvinolentus dici poterit, quin nec *sangvinolentus* pro crudeli & sævo latinum est, sed *sangvinarius*, vitiosa ergo est lectio Haloandri. Cur autem ista alienatio in sangvinolentis, non vero grandioribus habuerit locum vid: Clariss: Huber: *in digress: Just: lib. 2. c. 5.* De ingenuitate istorum distractorum liberorum quæritur num eam amiserint? Mihi nega-

siva

riua sententia, veluti favorabilior, placet, consul: tamen Salice-
tus ad l. 2. c. de Patribus qui filios n. 5.

XV. Porro eadem ratio fecit ne mulieres liberos adopta-
re possent §. 10. Inst. de Adopt: adoptio enim in finem nominis
familiaeq; suae habendi successorem, quae ratio in feminis cessat,
introducitur. Falli etenim Agellium censet Bodinus l. 1. de Rep. c. 4.
fere in f. qui feminas ob id adoptare non potuisse tradit, quod
illis in Comitiis consistere non liceret, nam & adoptio sine Co-
mitiis fiebat. Principes tamen ex indulgentia ad solatium li-
berorum amissorum adoptionem illis concedunt §. all. Inst. &
l. 29. §. 3. de in off. Test: non tamen ut filium habeant in potesta-
te, sed potius solatium orbitatis & heredem. Imperator autem
Leo non tantum foeminis, sed & virginibus adoptandi faculta-
tem dedit Nov. 27. de cuius novellarum autoritate, quid sen-
tiendum, constat apud DD. Immo olim mulieres utpote non ha-
bentes iura comitiorum teste A. Gellio lib. 5. c. 19. nec adrogari
poterant Ulp: à Cujacio emendatus: tit. 8. §. 5. id quod postea
Imp: constitutionibus immutatum, ita ut aeq; adrogari possint
l. 21. π. de Adopt: Vid. A. Faberin sua JP. Pap: p: (m) 288. &
Besoldus in oeconom: t. 3. & 4. lib. 1. π. n. 9. ad fin:

XVI. Nec alia causa fuit quod filius in contrahendis
sponsalibus & nuptiis, Patris, in cuius erat potestate, non matris,
cum ceteroquin aequalis pietas & reverentia utriq; praestanda
per l. 4. π. de Curat: furiosi, consensum necessarium haberet,
in tantum ut iussus praecederet, quod svadente ratione naturali
& civili introductum vid: l. 7. π. de Spons: l. 2. π. de R. N. &
pr. Inst: de Nupt: vid. Arist: l. 1. Oecon: c. 6.

XVII. In materia excusationum à muneribus, & in spe-
cie à Tutela, melior est conditio Parentum masculina prole
abundantium, quibus filiae defunctae simpliciter non profunt,
maxime autem filii bello amissi per l. fin. π. de vacat: mun: quippe
qui per gloriam in perpetuum vivere intelliguntur pr: Inst: de
Excus: Tut: Nec obstat l. 18. π. de Excus: Tut:

XVIII. Melior olim itidem erat conditio masculorum in
conficiendis Testamentis. Mulieres siquidem quae per farreatio-
nem, coemptionem in manum viri convenerant, aut quae jam usu

capta fuerant, filiorum familias ad instar testamenti factionem non habuisse valde probabile est. De qua enim quæso re testamenta condidissent, cum omnia earum bona mariti fierent ut id patet ex Cicer. in Top. Boeth. Comm. in Top. Cic. Halicarnass. lib. 2. Illæ autem quæ erant sub potestate Tutoris, non nisi auctore illo testabantur Ulp. tit. 20. §. 25.

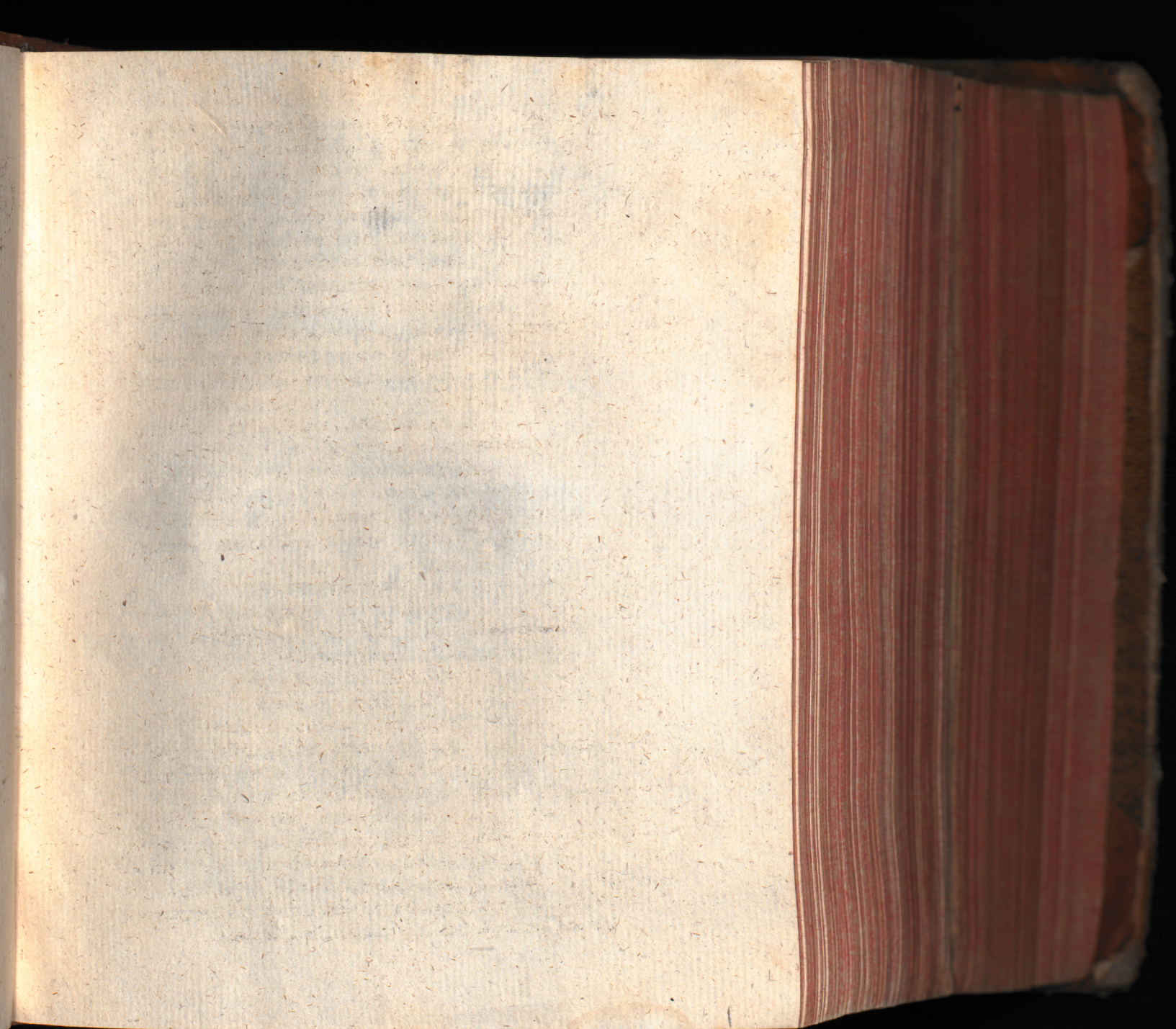
XIX. Hodie licet hæc immutata sint, arceri tamen eas à testimonio in testamentis, cuilibet, qui iura à limine ut ajunt, salutavit, patet ex l. 20. §. 6. π. *Qui Test. fac. possunt.* Ratio autem differentie, cur mulieres testari, non verò testes esse possint, quænam sit, disquirunt DD. Ego cum Aurel. Galv. d. tr. p. m. 87. ex jure veteri eam petendam existimo juxta cujus tenorem mulieres ad comitia non admittebantur quod tamen displicet Bach. in Comment. ad Instit. ad §. 6. de Test. (1.) quia & olim mulieres testabantur (2.) nec vetus illa ratio testandi cum hæc nova aliquid commune habet. Sed Repono Bach. primam rationem nil concludere, siquidem in testamentis propriis foemina soluta fuit comitiorum necessitate, ne decederet intestata, quod leges, ob publicam testamentorum utilitatem, maxime averfunt. Verum quoad aliena Testamenta non erat cur illa comitiorum legibus solveretur, & indecorum erat foeminam ad eum actum advocari tanquam ad publicum conspectum totius populi Romani. Secunda ratio nullius est momenti, cum plurimis exemplis à jure petitis, constitutionis ratione cessante, constitutionem non cessare, monstrari potest. Et ut illa vetus testandi ratio, abrogatis comitiis, huic novæ non conveniat in omnibus, convenire eam tamen in qualitate testium, certissimum est. Licet enim postea testamenta per æs & libram condi coeperint, tot tamen testes requirebantur, quot erant classes civium tempore comitiorum, ut repræsentarent universitatem. Et quemadmodum quinque erant classes, tot excepto libripende & familie emptore, testes sufficiebant. Hinc cum testator suæ voluntatis sententiam coram istis quinque testibus expromebat, ita loquebatur, ut coram omnibus civibus servato comitiorum ritu, loqui videretur, id quod colligi potest ex Ulpiani verbis t. 20. §. à. quæ ita leguntur: *Nuncupatur testamentum in hunc modum: Tabulas testamenti testatur tenens*

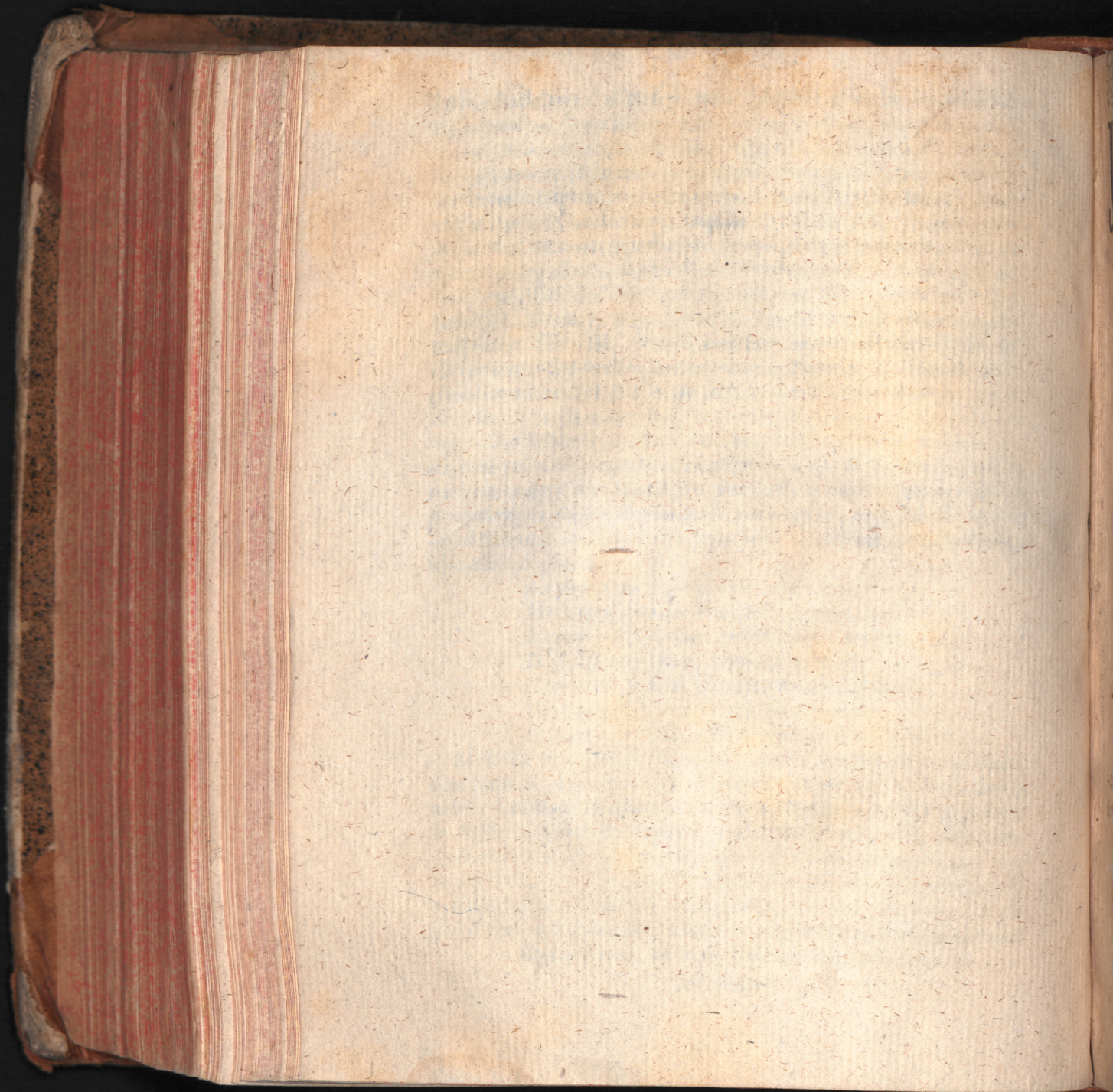
ita ait: Hæc ut in his tabulis cerisve scripta sunt ita do, ita lego,
ita testor, itaq; vos Quirites testimonium præbitor. Et illa itaq;
vos Quirites similia illis, quæ de comitiali testamento refert The-
ophil: in pr. tit. 1. de Testam: Et ita qui volebat teste populo testa-
mentum scribebat. Jam qua ratione quæso abrogatis comitiis mu-
lieres in testamentis testes esse potuissent, quippe quæ universita-
tem, in qua non erant, repræsentare nullo modo poterant.

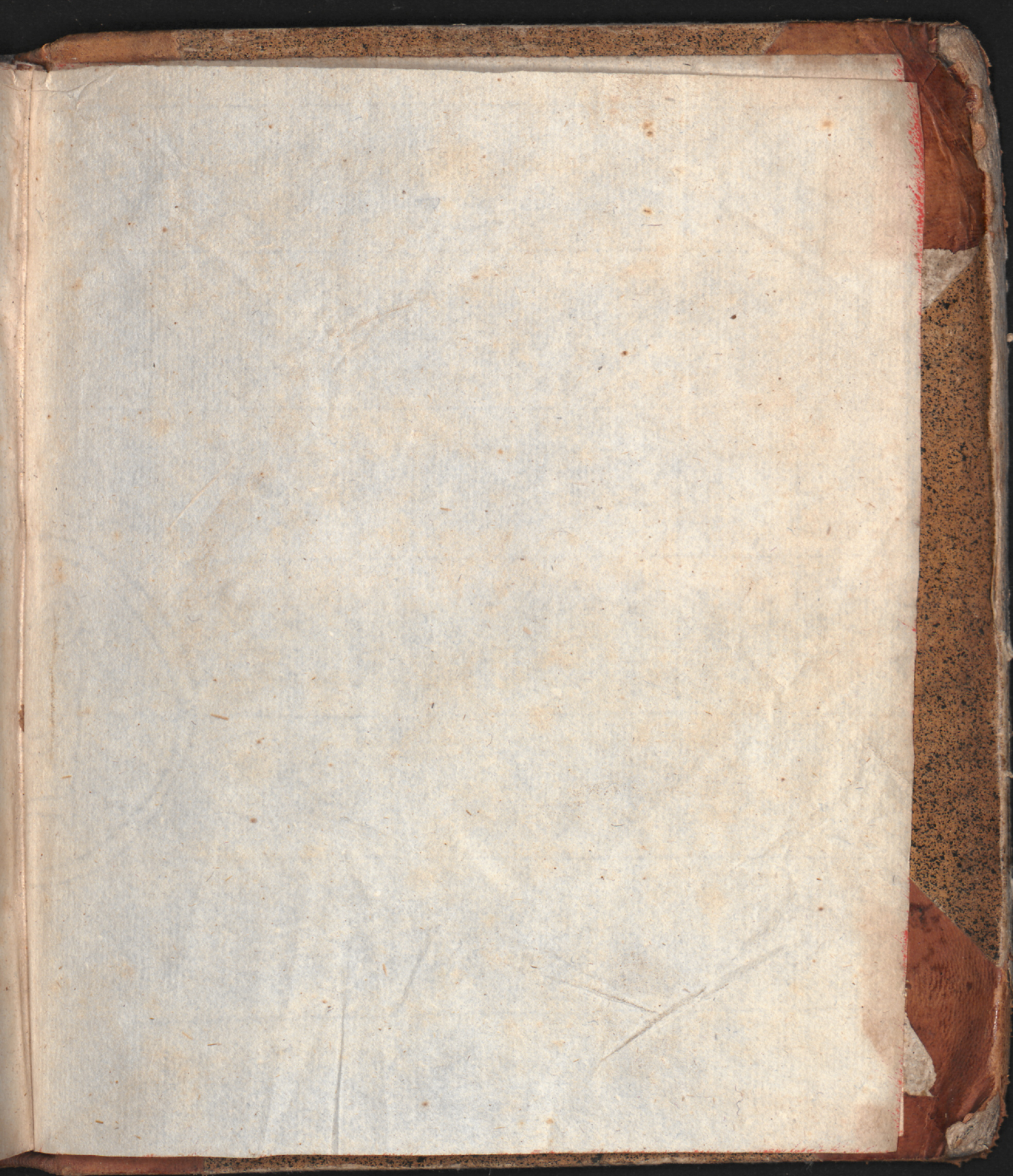
XX. Jura Successionum porro si consideres, & quidem an-
tiqua, masculis favorabiliora fuisse deprehendes. Et licet Leges
12. Tabb; nullam inter masculos & foeminas, quod attinet causam
successionis sive testamentariæ sive legitimæ, induxissent differen-
tiam, mediâ tamen jurisprudentiâ, foeminas (exceptis Sororibus
consanguineis §. 3. *Inst. de Legit: agnat: success.* Ulp: apud Auct:
coll. leg. Rom. l. 16. Paulus lib. 4. sent: §. 3.) penitus à successione
legitima agnatorum repellebat d. §. 3. *Instit.* Fluxit id ex lege
Voconia lata a C. Voconio Saxa Trib: pleb. C. Claudio Pulcro &
Tib: Graccho Coss. anno U. 576. in hunc finē, ut qui post censuram
Postumii Albinii & Fulvii Flacci census esset, ne hæredem virginem,
mulierem faceret. Nec est quod dicas legem Voconicam perti-
nuisse ad Testamenta. Etenim media Jurisprudentia secuta est
rationem legis Voconia, ne ultra consanguineas sorores, ad hæ-
reditates feminæ admitterentur. Splendor enim familiarum, qui
non per foeminas, quæ caput & finis familiæ dicuntur, sed per ma-
sculos prorogatur, effecti, quo commodius videretur, jura ita con-
stitui ut plerumq; hereditates ad masculos confluerent d. §. 3. *Inst.*
Novissima tamen constitutio, veluti *Novella 118. C. 1. Justiniani*,
Imperatoris favore in muleres inclyti, in totum eas masculis exæ-
quavit, religioni sibi ducentis distinguere sexum, quasi qui id face-
rent naturæ essent accusatores *l. ult. C. de liber præ.*

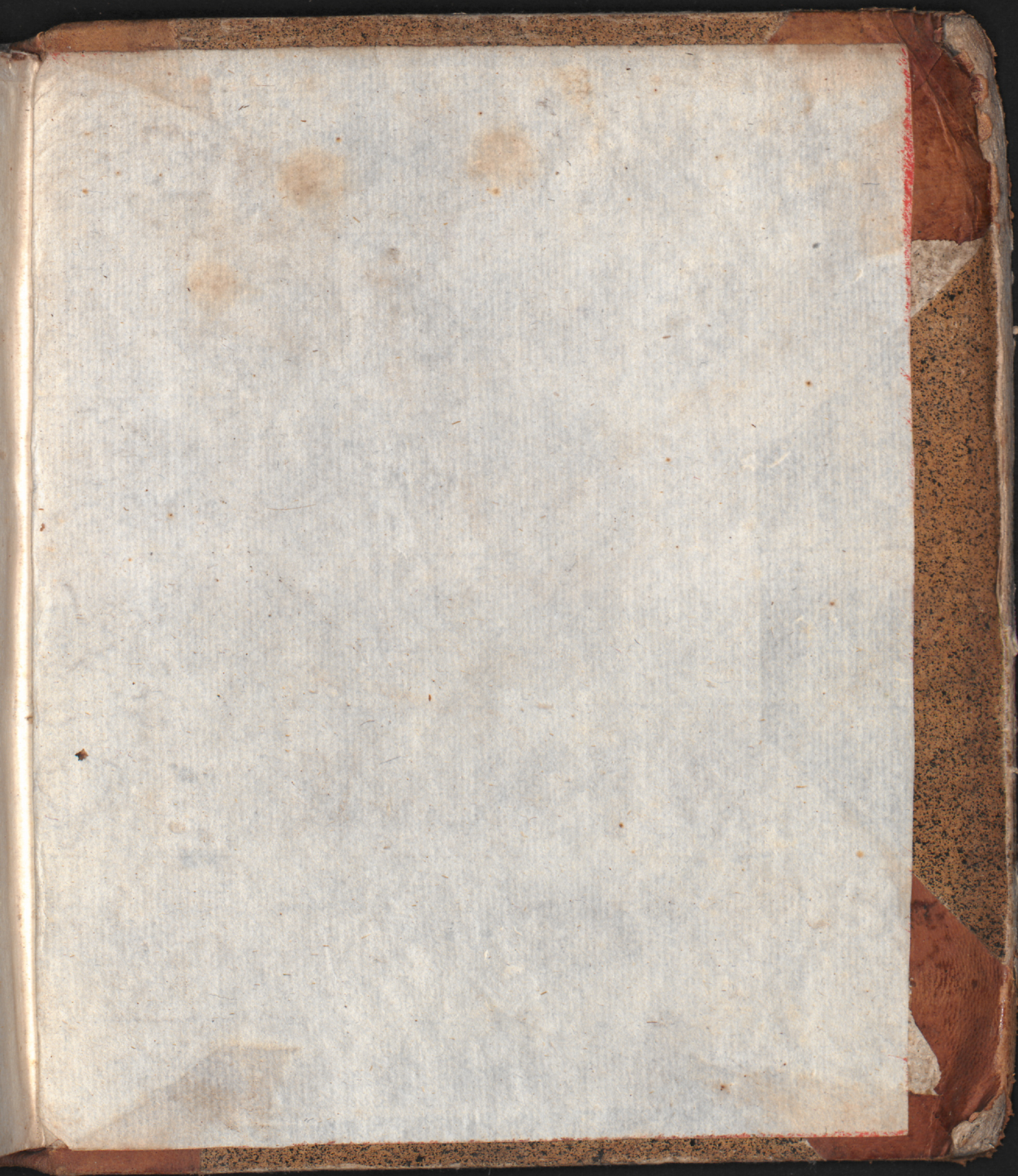
XXI. Observantia Feudorum pariter foeminas à successione
in bonis feudalibus regulariter arcet, 1. *F. 1. §. 3. 2. F. 11. 2. F. 20.*,
quod & de feudo pecuniâ empto tenendum. Quid autem de
franco? Affirmativa sententia verior videtur.

XXII. Circa delicta porro varia sese offerunt, quæ foemi-
narum conditionem deterioreni esse produnt. Maritus rem ha-
beas cum soluta non est adulter *l. 34. n. de adult:* Marita cum so-
luto,

AC CARCERES IN CAUSA DEBITI

sonalis arresti gratia secessionem fecerit eum i
cambiale usu vel lege *haud inuictum*; nihilo
valide cambialiter conveniri posse, docet BE
For. Tit. V. 3. n. 4. p. 137. Conf. BARTH. Ho
IV. §. 4. p. m. 833.

8) In litteris cambii *non requiritur jam facta de*
excussio iure Saxonico et aliorum locorum leg
cambium et pactum obligationis ad carcerem c
xonia.

9) In iisdem igitur *nec bonorum cessio liberat a ca*
Conf. b. ABR. KAESTNERI disp. *de obligatione*
causa debiti. Lips. hab. 1723. et V. C. IOH. FRI
de pecunia mutuaticia tuto collocanda. Cap. III
jus autor exquisitoria tradit, quam inscripti
promittit.

§. CXVIII.

Obligatio *ad obstagium* etiam ab obligatione d
rem est diversa. Illa enim, nomine ante diem noi
bitor interpellatus *diversorium publicum ingredi*, in
fere, donec creditori satisfecerit, obstringitur. Q
cum designatum haud ingreditur, per sententiam ob
gitur et quidem cum comminatione poenae *des Schu*
tenia ita habet: *Ist beklagter also fort nach Insin*
nach den öffentlichen Gast-Hof N. zubegeben und das
gestellte Einlager zu halten schuldig, mit der Com
dem nicht also nachkommen wird, daß auf den fall
des Schuld- Thurm ietzt alsdann und dann als ietzt g
auf ferner gegen ihn ernstlich verfahren werden soll.
obstagium hodiernum in terris *Sleswico-Holsaticis, Ha*
re constat. CAROLUS V. Imp. litteris civitati *Gelnhaus*
bus *Spirensibus* an. 1349. datis se ipse ad obstagium

K 3

